

בפסוק זה יש סוד של חכמה, ויש לנו להתבונן בו, שאין סופו ראשו ואין ראשו סופו.

אָרָא בא ראה, בשעה שהקדוש ברוך הוא רוצה לדון את העולם ברעב, אינו נותן דבר זה לידי הפרוץ, שהרי כל הדינים האחרים של העולם, הפרוץ מכריז עליהם טרם שיבאו לעולם, והדין הזה לא נתן לפרוץ, אלא הקדוש ברוך הוא מכריז עליו וקורא. זהו שכתוב (מלכים ב ח) פי קרא ה' לרעב. מאותה שעה נפקדים על העולם ממנים אחרים בפקידת הרעב (של השערים).

ואסור לאדם שיש לו שבע להראות בעצמו שבע, שהרי מראה פגם למעלה ומכחיש את דבר המלך, וכביכול העביר את הממנים של המלך ממקומם. ועל כן אמר יעקב לבניו למה תתראו, למה תעשו פגם למעלה ולמטה ולהכחיש את דבר המלך וכל אותם הממנים בפרוץ שלו.

אָבֵר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה, ושם הראו את עצמכם בשבע, ואל תכחישו פמליא של מעלה פאן. ובא ראה, כמה תבואה היתה ליעקב, ולא רצה לשבר אלא בתוך הבאים, כדי שלא ימצא פגם במעשהו.

השלמה מהחשמטות סימן ג

אמר רבי רחומאי, מהו שכתוב וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם וירד, והרי כבר ירד? אלא וירד מעשת החטאת והעלה, ואחר כך וישא אהרן את ידו אל העם! נשיאות זו למה? לפי שהקריב קרבן ונתרצה לפני אביהם שבשמים. כמו שאמר, צריך אותו שמקרבם לעליונים ומיחדם, ליחד בכללם אלו. ומהו

רזא דחכמתא אית ביה, ואית לן לאסתתפלא ביה, דלאו סיפיה רישיה, ולא רישיה סיפיה.

אָרָא תא חזי, בשעתא דקודשא בריך הוא בעי למידן עלמא בכפנא, לא יהיב מלה דא לידא דכרוזא, דהא כל דינין אחרנין דעלמא, פרוזא כריז עלוהי עד לא ייתון לעלמא, ודינא דא לא אתיהיב לכרוזא, אלא קדשא בריך הוא אכריז עליה וקארי. הדא הוא דכתיב, (מלכים ב ח) פי קרא יי' לרעב. מההיא שעתא אתפקדן על עלמא ממנן אחרנין, בפקידו דרעב. (דתרעין).

ואסור ליה לבר נש דאית ליה שבועא, לאחזאה בגרמיה שבועא, דהא אחזי פגימו לעילא, ואכחיש מלה דמלפא, וכביכול פאלו אעבר ממנן דמלפא מאתרייהו. ועל דא אמר יעקב לבנוי, למה תתראו, למה תעבידו פגימו לעילא ולתתא, ולאכחשא מלה דמלפא, וכל אינון ממנן בכריזו דיליה.

אָבֵר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים רדו שמה, ותמן אחזיאו גרמייכו בשבועא, ולא תכחישו פמליא דלעילא הכא. ותא חזי, יעקב כמה תבואה הות ליה, ולא בעי לשבור אלא בתוך הבאים בגין דלא אשתפח פגימו בעובדא דיליה.

השלמה מהחשמטות (סימן ג)

אמר רבי רחומאי מהו דכתיב וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד, והא כבר ירד. אלא וירד מעשות החטאת והעולה ואחר כך וישא אהרן את ידיו אל העם. נשיאות זו למה, לפי שהקריב קרבן ונתרצה לפני אביהם שבשמים. כדאמר צריך אותו שמקרבן לעליונים ומיחדן לייחד בכללן אלו. ומהו אל העם, בעבור העם. ומאי טעמא בנשיאות

לברוך להון בכרכה, אלא